

Predikacio – 2016. február 14.

Lec.: Pl27,17-21

És lőn, hogy amikor Sámuel megvénhedett, az ő fiait tevő bírakká Izráel felett.

2

Elsőszülött fiának pedig Joel volt a neve és a másodiknak Abia, kik Beérsebában bíraskodtak.

3

De fiai nem járának az ő útjain, hanem a telhetetlenség után indulának, és ajándékot fogadának el, és elfordíták az igaz ítéletet.

4

Összegyűlének azért Izráelnek minden vénei, és elmentek Sámuelhez Rámába.

5

És mondának néki: Ímé te megvénhedtél, és fiaid nem járnak útaidon; most azért válassz nekünk királyt, aki ítéljen felettünk, mint minden népnél szokás.

6

Azonban Sámuelnek nem tetszék a beszéd, hogy azt mondák: Adj nekünk királyt, aki ítéljen felettünk. És könyörge Sámuel az Úrhoz.

7

És monda az Úr Sámuelnek: Fogadd meg a nép szavát mindenben, amit mondanak néked, mert nem téged útáltak meg, hanem engem útáltak meg, hogy ne uralkodjam felettök.

8

Mindama cselekedetek szerint, amelyeket véghez vittek attól a naptól kezdve, amelyen kihoztam őket Égyiptomból, egészen a mai napig (hogy elhagytak engem, és idegen isteneknek szolgáltak): veled is aszerint cselekesznek.

9

Most azért hallgass szavukra; mindazáltal tégy ellenök bizonyosságot, és add tudokra a király hatalmát, aki uralkodni fog felettök.

Text.: 1 Sámuel 8,1-9

Sámuel számára, a királyválasztás kettős csőd: egy társadalom hitéleti és ezért küldetésbeli, valamint egy családi ezért személyes csőd összeecsúsása. → A külső kísértés, a gyengeségeinket keresztül betódul és rombol. Pl.: egy egyházi szolgálatban lévő férfi mondta el, hogy depressziós. A vele való beszélgetésben kiderül, hogy a hármass válságban van: a családban (nem jönnek ki a feleségével és a gyerekei nevelését csödként éli meg), a küldetésében (mert nincs sikerélménye és nem látja az értelmét, mert mindenki kimegy mellőle és a számára is csábító az emigráció), az egészségében (mert valamilyen betegsége alakult ki). A válságok általában összeecsúsznak (mert több fronton támad a kísértő). Isten gondoskodó kegyelme, hogy ha a válságok nem csúsznak egymásra, hanem váltják egymást. Pedig az ördög egyszerre adná azokat. Pl.: többször átéltem, hogy szinte sosincs feszültség mentes időszak a szolgálatomban, mert vagy az egyik, vagy a másik gyülekezetemben van olyan, ami a nyugtalanságot okozza.

1. Sámuel családi kapcsolata (1-3)

1.1. Sámuel gyerekeiről csak itt van szó. Amikor már felnőttek. De eddig a szöveg nem beszélt róluk. Sámuel szolgálata sokszor van említve, de abban nem szerepel a család. Talán kihagyta a szolgálatból őket? → A gyerekek mennyire

vesznek részt az életünkben? A gyerekeket mennyire vonjuk be a szolgálatunkba? Ha nem vonjuk be a gyerekeinket, nem várhatjuk, hogy megértsenek és kövessenek. Pl.: sok baja van a szülőknek a kamaszokkal. Ennek az egyik oka, hogy nem vontuk be őket a munkánkba és az életünkbe. Vagy nem tudtunk olyan vonzó életformát felmutatni, amely kívánatos lenne a gyerekeink felé. Mert korszerűtlennek és életképtelennek látják az értékeinket. Sok keresztyén ember nem tudja a keresztyéni értékeket a mába átültetni és a jelen kihívásaira a keresztyén értékek szerinti elfogadható és megvalósítandó választ adni. Ez az a jelenre való alkalmazás egyáltalán nem jelent valamilyen hippy keresztyén laza magatartást. Ez végzetes zsákutca. Sőt egyre inkább a teljesen elkötelezett minőséges és gondolkodó keresztyénség iránti igény mutatkozik meg (igaz még csak réteg és nem a tömeg körökben). Nagy feladata az Egyházunknak és a református családoknak, hogy a keresztyén értékrendet, elfogadhatóan az élet egyedüli rendező elveként kiábrázolni minden korosztálynak.

1.2. Sámuel csak maga tette fiait bírökká. De nem volt mögöttük Isteni felhatalmazás. → Nagyon veszélyes, ha a gyerekeinket Isten felhatalmazása nélkül neveljük a magunk elképzelése szerint. A nélkül, hogy Istentől kérnénk el a gyerek felőli Isteni programot. Ha a gyerekekre erőltetjük az akaratainkat, az Isten és az ő akarata/jelleme ellenére is, akkor nagy valószínűség szerint parazita és pazarló életet fog élni. Mert ez egyfajta reflex bosszú, úgy a erőltető szülő, mint a szülővel azonosult értékrend felé: beadom a derekam, de akkor ti ezeket teljesítétek nekem (és itt egy csapongó kívánságlista van).

1.3. A fiúk, a pozíciójukkal visszaéltek. Mert nem volt Isteni elhívásuk, látásuk és felelősségük. Csak önző céljaik voltak, melyek a születéssel megmaradtak, de nem volt Aki ezeket átalakítsa. → Az Isteni felhatalmazást nem kapott és ezért át nem formálódott ember nem is tud másat tenni, csak a veleszületett önző vágyait megvalósítani. Az Isteni felhatalmazás hiányában, az embernek csak önmagán belüli, testi motivációi vannak. Ez a velünk született önzőség. Ebből mindenkinek meg kell térni. Azt kell elérni, hogy az öröm forrása, a mások irányába történő örömszerzés legyen. Aki keresztyénként önző, az a hitélettel ellentétes magatartásban van. A keresztyénben meglévő önzőség, mint ellentmondás az Egyházi személyt taszítóvá teszi. Mert azt várnák, hogy önzetlen, Isteni küldetésben van valaki, s e helyett önző érdekei vannak. Ez taszítás az Egyház részéről.

2. Nép (4-5/a)

2.1. Pozitív: A) Értékeltek: Sámuel öreg, a fiai korrumpáltak. → Fontos, hogy legyen mindig értékelésünk. Amelyben 1) pontosan lokalizálva és arányaiban látjuk a valóságot. Pl.: nem mindenkire kivetítve (itt senkivel sem lehet..., itt mindenki olyan..., mi úgy akarjuk ...), hanem pontosan behatárolva, kiről is szól az eset (itt is csak Sámuelről és fiairól volt szó). Mert nem szabad az indulati fertőzésnek engedni. A feszültséget lokalizálni kell, mint a karanténban a fertőzést (csak az érintettek intézzék el); 2) nem túlhangsúlyozzuk a rosszat (pl.:

ezer puzzleből csak egy hiányzik és állandóan annak a hiányán siránkozunk). A nélkül, hogy a törekvéseket és az eredményeket is látnánk. Mindkét mód (a baj elterjesztése és a gondok túlhangsúlyozása), ördögi jelenség és a pusztulás a vége. B) Összeszedték magukat. Együtt mentek Sámuelhez. → Egy problémakezelésénél össze kell magunkat szedni, szövetséget kötni. Pl.: fontos az imaközösség. Jézus biztat a folytonos imádkozásra. C) Sámuelhez mentek, a probléma forrásához. → A problémát a forrásnál kell orvosolni. Pl.: ha bajunk van valakivel, akkor vele kell beszélni.

2.2. Negatív: A) Megszabják, hogy mit tegyen Sámuel. Az Istenre és Sámuelre akarják erőltetni a maguk elképzelését. Ez megkötöttséget jelentett, az addig szabadon döntő és cselekvő prófétának. Mely aztán azzal a következménnyel járt, hogy ezután Sámuel passzivitásba is vonult (legalább is sokkal visszafogottabb lett, mint azelőtt volt). → A magunk elképzelését az Isten elé tárhatjuk, de Neki nem parancsolhatunk. Mert akkor már nem lenne Úr a számunkra. Rugalmasan kell fogadni Isten akaratát: Vele beszélünk, de nem erőszakoskodunk. Ha valakinek, mint vezetőnek bizalmat adtunk, akkor a magunk akarnokságával ne kötözzük meg, mert akkor a motiváltságát elveszti és az értékes szolgálata nem bontakozik ki (Sámuel passzivitásával, a nép hitélete szegényebb lett). Ahol okoskodások és széthúzások vannak, ott nincs haladás. B) Asszimilálódni akartak a környezetbe. → Nem szabad a magunk útját feladni. Ha más útját járjuk, akkor magunkat feladjuk és az a küldetés, amit csak mi végezhetünk el, betöltetlen marad. A mi gyülekezetünknek van saját arculata és a helyzeteinket sajátos módon oldhatjuk meg. Azok a megoldások, melyek máshol működnek, nem biztos, hogy nálunk is használhatóak lesznek és fordítva. Nekünk sajátos adminisztrációnk, hitoktatásunk, diakóniánk, Igei látásunk, kapcsolatrendszerünk van. C) Igénytelenység. Inkább a szegénységet választják, mint az Istennel való élő közösség megélését. Mert Sámuel figyelmezteti a népet, hogy mivel jár a királyi pozíció. → Könnyebb alávettnek lenni és innen szidalmazni a feljebbvalót, mint önálló rendszert alkotni és felelős pozíciót betölteni (pl.: könnyebb kimaradni valamilyen felelős szolgálatból és azt szidni, mint azt felvállalni). Könnyebb nem családot alkotni és másokat felvállalni, mint egy kapcsolatban pozíciókat elfoglalni és betölteni.

3. Sámuel reakciója (6-9).

3.1. Pozitív: a) Érzékeny volt. Sámuelnek ellenérzése volt („rosszallotta”), de nem tudta még azt az ellenérzést megfogalmazni. → Fontos, hogy megőrizze az ember, az érzékenységet, az Isteni értékrend felé. Figyelni kell ezekre az érzelmekre, mert valamilyen üzenetet hordoznak. Ha mást nem, de megállítanak elgondolkodni (igen, vagy nem; fogadjam el, vagy sem; legyen velem kapcsolatba, vagy ne legyen; vállalom fel ez a szolgálatot, vagy ne vállalom; csináljam, vagy ne csináljam). S az elgondolkodás után józanabb, ezért biztosabb döntést tudunk hozni. B) Nyitott volt Isten felé. Mert Isten megszólíthatta Sámuelét és Isten elmondta ellenérzése okát: Engem utáltak meg. → Ha Isten előtt nyitottak vagyunk, akkor nagyon sok mindent megértünk:

összefüggéseket (melyeket mások nem látnak), emberi indítékokat (melyeket a cselekvők sem tudnak), magunkból is sokat (küldetésünkről, további jövőnkről, kapcsolatainkról). A rövidlátó ember, az ördög könnyű eszköze. C) Előadta Isten üzenetét. Már tekintélye volt a nép előtt és Isten adta a számára a tekintélyt. Valamint személy szerint fedhetetlen volt. → Akkor tudunk pontos és helyén mondott, valamint hatékony kritikát megfogalmazni, ha van hozzá jogalapunk (Isteni felhatalmazás, mert az Isten törvényének megfelelő; az élet fedhetetlensége).

3.2. Negatív: Hallgat fiai félrecsúszásáról és nincs bűnbánata a nép előtt. Pedig ezt meg kellett volna bánni. Bizonyára sokkal többet ért volna el és hatékonyabb lett volna az akarata. → Nem kell félni a bocsánatkéréstől. Ezzel, csak a tekintélyünk növekszik.